

L'ensemble est-il davantage que la somme de ses détails ?

La charrue avant les bœufs

Betsalel, architecte du divin

D'infimes nuances dans les répétitions des discours bibliques peuvent être révélatrices d'importants clivages.

En témoigne la discussion rapportée par le Talmud entre Betsalel, architecte du sanctuaire et Moïse. Qu'est-ce qui prime: le détail ou l'ensemble ?

מסכת ברכות נה.

א"ר יונתן בצלאל על שם חכמתו נקרא בשעה שאמר לו הקדוש ברוך הוא למשה לך אמור לו לבצלאל עשה לי משכן ארון וכלים הלך משה והפך ואמר לו עשה ארון וכלים ומשכן אמר לו משה רבינו מנהגו של עולם אדם בונה בית ואחר כך מכניס לתוכו כלים ואתה אומר עשה לי ארון וכלים ומשכן כלים שאני עושה להיכן אכניסם שמא כך אמר לך הקב"ה עשה משכן ארון וכלים אמר לו שמא בצל אל היית וידעת

Traité Bera'hot 55a

Rabbi Yonathan dit: Betsalel (*Betsel-EI*, à l'ombre de Dieu) doit son nom à sa sagesse.

Lorsque Dieu dit à Moïse de demander à Betsalel de construire une résidence, une arche et des objets Moïse inversa l'ordre de l'énoncé et lui demanda de construire une arche, des objets et une résidence.

[Betsalel] lui dit: "Moïse notre maître, d'habitude un homme construit une maison et ensuite il y introduit les objets. Toi tu me demandes de fabriquer l'arche, les objets puis la résidence. Mais les objets que je fabriquerai où les placerai-je ? Ne serait-ce pas l'inverse que Dieu t'a dit ?"

Moïse lui répondit: " Tu as dû te trouver dans l'ombre de Dieu (*Betsel-EI*) pour le savoir".